

УДК 821.161.2

Надія Гаврилюк

<https://orcid.org/0000-0001-9432-5372>

МЕТАФОРИ ЧУЖИНИ В ПОЕЗІЇ ВІРИ ВОВК

У статті розглядаються метафори на позначення чужини в поетичних збірках Віри Вовк 2012-2018 років. Поетеса прочитує чужину як позитивно, так і негативно. В позитивному сенсі чужина – це простір, що захищає від ворогів і дає змогу прийняти як дар плоди чужої праці (культури), зробивши їх частково своїми. В негативному значенні ідеться про нестачу добра: любові, розуміння, своєї культури тощо.

Основні образи чужини в поезії В. Вовк поєднано з просторовими маркерами: землі, саду, будинку, хати, комори, комоду, столу (і престолу). Із метафорою саду сполучається метафора цвіту як життя і долі. Звідси В. Вовк переходить на питання, чи визначена доля наперед і чи залежить вона від наших дій, чи від наших / ворожих слів. Авторка застерігає від довіри ворогам (пісня Сирени), від підкорення їм, потурання їхній захланності, злочинам.

Ключові слова: метафора, образ, чужина, поезія, В. Вовк

DOI 10.34079/2415-3168-2025-18-32-20-27

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. З початком новітньої російсько-української війни українці, з-поміж яких і чимало поетів, стикнулися на власному досвіді з черговою хвилею еміграції, що має не економічну, а політичну підоснову. З цього погляду доречніше говорити про вигнання, адже виїзд із України відбувається під тиском, а не з доброї волі. Екзил спіткав і багатьох поетів попередніх поколінь (О. Олесь, Є. Маланюк, учасники Нью-Йоркської групи та ін.) і у різний спосіб відбився в їхній творчості.

Мовлячи про письменників, які змушені покинути власну Батьківщину, досліднику не оминати розкриття теми чужини у їхніх художніх текстах. А що, ідучи «дорогою вигнання» (Олександр Олесь), усе ж автори сприймали виїзд із рідного краю і буття поза ним по-різному – такі студії можуть дати розуміння як соціальних процесів (еміграції чи вигнання), так і їх творчого переосмислення.

Важливо наголосити: ці твори – художнє свідчення, не обмежене інформативною функцією, воно реконструює ідентичність суб'єкта (Pollak and Heinich, 1986, р. 4) після розриву і адаптації до нового простору. Під цим оглядом поезія Віри Вовк є знаковою метафоричною історією життя на чужині, що, попри чималу кількість студій про творчість авторки, ще не є достатньо повно осмислена.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науці еміграція досліджується в сув'язі з поняттями діаспори, вигнання, заслання, з озиранням на повернення (Matute Castro, 2015). Не виняток у цьому питанні і українське літературознавство, в якому у форматі наукової монографії висвітлено еміграційну літературу другої половини ХХ століття в поетикальному аспекті (Василенко, 2024).

До аналітичного осмислення теми чужини зверталися і самі поети-емігранти. Зокрема, пишучи про поезію Віри Вовк, її товаришка з Нью-Йоркської групи, поетеса Марія Ревакович, акцентує на відчуженості (географічній), ізоляваності (мовній) і самотності (духовній), що породила ностальгію (Ревакович, 2005, с. 28). Втім, у пізнішій статті ця ж авторка наголошує на тій обставині, що ностальгія не є для учасників Нью-Йоркської групи фактором, який замикає в просторі минулого, лише тим зерном

ідентичності, що проростає на світовому обширі і звернене в майбутнє (Ревакович, 2012, с. 133). Натомість, Т. Карабович, український поет із Холмщини, схильний розглядати вигнання як міфічний мотив (на прикладі збірки В. Вовк «Жіночі маски»), педалюючи «безнадійні долі героїнь» (Карабович, 2017, с. 255). З огляду на міфічність важить уточнити: вигнання є *точкою відліку* в становленні героя міфу.

Актуальність дослідження обумовлено потребою дослідити метафори чужини в поезії авторів-емігрантів і з позиції поетичного розгортання, і в проєкції на біографії митців слова. Такий розгляд дасть змогу побачити, в яких категоріях осмислено чужину (відчуження, адаптація, новий етап у становленні та ін.)

Мета дослідження. Розглянути метафори чужини в поетичних збірках Віри Вовк 2012 – 2018 рр., виокремити «семантичні гнізда», в яких вони фігурують.

Завдання дослідження. Показати, як В. Вовк осмислює чужину, співвідносить із нею себе, як зберігає власне обличчя – національне і творче – в далеких світах.

Виклад основного матеріалу. Фінальний твір у збірці Віри Вовк «Абеткова плетениця на карнавал» (Вовк, 2012а, с. 10), оприявнює тему яничарства: «Усі ядучі яничари – / Язва народу, ядовари, / А їхня ябеда – ядуга, / Що має недруга за друга. / Ярижку марять засівати. / Геть, гаспиди, з чужої хати!». Відречення від рідної культури зіставлено поетесою з отрутою, обмовою та хворобами, що загрожують життю, а самих зрадників поіменовано нечистою силою. У фіналі ліричний персонаж виганяє тих, хто не розрізняє недруга і друга, зі своєї хати, що для яничар перестала бути своєю. *Чужа хата тут – про відречення від хати своєї* (Шевченкове «В своїй хаті своя й правда, І сила, і воля» тут у підтексті, однак підтекст увиразнює, що і текст В. Вовк звернено до всіх українців – мертвих, живих і ненароджених – як засторогу від зради). В поетеси *чужа хата – і простір загребущості чужинців-московитів і владних співвітчизників, що скидаються на розбійників*. Про це голосіння зі збірки «Ластів'яче перо» (Вовк, 2016, с. 26): «Твій цвіт, Україно, топчуть харцизи, / Рятуючи чорні здобутки / Геть від народного зору / В комори чужини».

Цитована поезія примикає до віршів, у яких розгортається семантика чужого не як простору (*хати* чи її частини – *комори*), а як цінностей (*добра* – культурних набутків і людей-цвіту). Так «Голосіння» перегукується з поезією «Святість» (Вовк, 2016, с. 50):

Якби ти, Україно, як Москва,
Топтала цвіт чужих народів,
І якби цвигала в лице
Самого Бога та плювала
В чужу молитву, чужу душу,
Якби захланною рукою
Сягала по чуже добро,
Глуха на лемент і сліпа на сльози,
Я прокляла б тебе, і себе з тобою,
Як нероздільну часть.

В уривку йдеться не тільки про *цвіт чужих народів* (людські долі, не реалізовані вповні), а про *чужу молитву, чужу душу, чуже добро*. Ця ціннісна ієрархія близька В. Вовк, яка осмислює людське життя у категорії духовності, душі (співчуття кривдженим), а потім – матеріальних статків. У своєму творі В. Вовк застосовує умовний спосіб (*якби*), щоб за допомогою зближення свого простору з чужим показати, по-перше, вкрай різьчучу відмінність України й московщини; по-друге, виявити бездушну злодійську суть московитів; по-третє, засвідчити власну безумовну єдність із Україною («Я прокляла б тебе, і себе з тобою, / Як нероздільну часть»).

У віршах В. Вовк «Голосіння» і «Святість» однак подано різні перспективи бачення: у першому – з позицій України («Твій цвіт, Україно, топчуть харцизи»), у другому – московитів («як Москва, / Топтала цвіт чужих народів»). Утім не забуваймо

про сторонній погляд. Лірична героїня «Голосіння» *лементує*, аби інші побачили страждання України (Вовк, 2016, с. 26):

Яка ти обідрана, обшарпана з княжого віна
Захланними кіглями, гострими кливаками!
Підійми своє горде чоло, Україно!
Твої рани криваві сто народів узнало.
Ти безсмертна в історії людства,
І святиться ім'я твоє в зачудованім світі.

Авторка певна, що світ (крім московитів) не сліпий, що він уповні зрозуміє хресну муку України і ціну її жертви і сприйме *похоронне голосіння* як прелюдію до воскресіння: «Бо не за страсті, а за святість / на тебе Воскресіння жде» (Вовк, 2016, с. 26). Проте поетеса також знає, як повільно прозирає світ. У збірці «Будова» (Вовк, 2015, с. 52), мисткиня слова ставить питання співвідповідальності:

Хто успособив тих, хто хамелить
Чуже добро, хто розсобачився
На все велике й гідне,
Замилувати очі світу?

Чуже добро не просто крадуть, а видають за своє. Новотвір *хамелить* у собі суміщає значення пристосуванства (діє як *хамелеон*) і нахабної зневаги (діє наче *хам*), що посягає на все велике ніби на належне. В. Вовк певна, що «Колись той світ узріє / І стане світу соромно».

Чуже добро – *чужі привілеї*, як показує персонаж поезії «Страшний суд» зі збірки «Голос іздала» (Вовк, 2018б, с. 50): «Ми не ласі на чужі привілеї, / На корони, престоли й клейноди, / Й даємо себе обкрадати / Зі свити й дранки-сорочки». Українці не потребують чужого, бо мають власні *княжжі корони*: В. Вовк раніше нагадує, що Україна *обишарпана з княжого віна* (Вовк, 2016, с. 26). Покладаючи більшу частку провини на ворогів, поетеса свідчить утім, що українці дають себе обікрасти, не противлячись злому. Алюзійно покликаючись на поему «Сон» Т. Шевченка («Латану свитину з каліки знімають, / З шкурою знімають»), авторка пише (Вовк, 2018б, с. 50): «Ви здираєте з нас живу шкіру: / Історію й мову народу, / Й нашим добром багатіє / Скарбниця вашого двору». На переконання авторки, історія та мова – шкіра народу, їх відбирання вкрай болісне і перетворює народ на стражденний оголений нерв. Однак В. Вовк певна, що українці мають іще чимало:

Та існують ще наші обличчя,
І хребет і долоні і скроні

Обличчя чинить із народу і людини індивідуальність, а хребет символізує її характер і здатність із гідністю проходити випробування, не забувши про дії (долоні) й думки (скроні).

З огляду на сказане, персонаж-чужинка (вочевидь і авторка) бачить у творчій праці власних рук можливість поповнини нестачу *найгеніальнішими вигадками* (Вовк, 2016, с. 19):

Для жителів краю існують крамниці
Й повні комоди,
Зате для чужинців – найгеніальніші
Вигадки й рукотвори.

Комод отут виступає аналогом *комори власної*, котру персонаж не має змоги поповнити через матеріальну нестачу. Однак брак коштів, який різнить чужинку від мешканців краю, породжує надлишок творчості, компенсуючи нестачу статків. У збірці «Вселенна містерія» (Вовк, 2018а, с. 53) вміщено вірш «Скарга», де В. Вовк каже:

Полетіти б слідами лелек,
Де цінують долоні й ум,

Бо для мене тут місця нема.
Бо моя колосиста земля
Заворожена духом лихим
Несе хліб до чужого стола.

Чужий стіл – маркує чуже царство (чужий престол), як його описано у збірці «Курган» (Вовк, 2019, с. 47): «Червоні замкові мури, / Довкола – шатер череда... / Тут – розлога столиця / Степового царя. / Яким привітом чужинця / Зустріне далека земля? / Угорі – крики вороння, / Внизу – чужина». Вся розлога земля така тільки для степового (вочевидь, московського) царя. Для його підданих (росіян) і бранців-іноземців ця земля є затісною. Для чужинця – і далека земля (не лише географічно, а культурно й ментально), на ній затісно саме через те, що це *чужина*, над якою не видно неба і лелек, які символізують життя, а лише вороння як символ загибелі.

Проте ділення хлібом із чужинцями не є злом, доки тих чужинців не сприймаєш вищими за себе. У поезії «Квіти долі» зі збірки «Вогонь Купала» (Вовк, 2014, с. 44) поетеса каже:

Плоди приходили на мій стіл з чужого саду,
Я жила в чужому будинку,
На чужій землі,
І навчала чужих юнаків
Шанувати чуже й любити своє.
Тепер у мене, в прибіжищі чужого краю,
Цвітуть на веранді розкішні квіти,
Жовті й червоні іксори,
Горять вишневі антурії
Й різнобарвні африканські фіялки,
Що не пашіють.
Це певно квіти моєї долі
Всюди чужинки,
Всюди лиш гостею в широкому світі.

У вірші є чужий простір матеріальний (чужий сад, будинок, земля) і духовне відчуття чужини (чужі юнаки, чужинка). Разом із тим, усе чуже приходить в простір свого (*на мій стіл*), його не несуть як данину вищому.

Плоди чужого саду співвідносні авторкою з квітами долі (*квіти моєї долі*) – барвистої, але не запашної. Чужа земля як для героїні, так і для її біографічного прототипу не ворожа, навпаки – слугує захистом від ворогів (*в прибіжищі чужого краю*), а героїня чується там не бранкою, а гостею – отже, перебуває тимчасово, має свободу повернутися додому.

Зрештою, вдома лірична героїня (і авторка) теж тимчасово, бо земний світ увесь позначено минущистю. Тому опозицію *чуже / своє* В. Вовк не знято, але почасти відзеркалено: навчаючи чужих юнаків шанувати чуже, персонаж вірша (alter-ego поетеси) показує їм інші культури, в т.ч. українську (*своє* для оповідача); навчаючи любити своє – стає на їх місце, адже їхнє *своє* – *чуже* для оповідачки.

Міркуючи про проблему долі, В. Вовк виходить за межі особистої біографії і осмислює це питання в контексті античної драми. Апелює не до Кассандри, як це мало місце в збірці «Жіночі маски», а до *ворожих віщувань*. У збірці «Пісня Сирени» вміщено рядки (Вовк, 2012б, с. 8):

Ми – чужинці на власному полі,
під власною стріхою з гніздом лелеки,
що не дала нам сподіваних радощів,
наче б сповнялися тільки ворожі пророцтва
чорнокнижників і ворожбитів.

І знаково: прибираючи зі смислового поля передбачень власних вішунів (Кассандра була для троянців своєю, хоч і не почутою), авторка акцентує на солодкоголосому співі чужинців – такому, що змушує забути і власну землю, і мету мандрів, кожного, хто той спів чує (назва збірки «Пісня Сирени» надто промовиста в контексті сказаного). Втім, як зрозуміло з вірша, поетеса ставить під сумнів напередвизначеність долі (*наче б збувалися*) і тим паче не узалежнює долю тільки від ворогів. Що діється на власному полі і під власною стріхою – справа насамперед власної відповідальності, щоб не залежати від ворога (Вовк, 2016, с. 28):

Як довго, моя Україно,
Будеш не нашою,
Гарна наложнице
Свого гнобителя?
Як довго твої діти будуть
Підметцями чужих земель,
Розсіяні зернами маку
По всій планеті?

У стилістиці поетеси впізнаємо тональність «Псалмів степу» Є. Маланюка, в яких Україна фігурує як *зрадлива бранка степова*. Світогляд пражанина в аспекті осмислення української долі був близький поетесі. Вона не тільки досвідчила емігрантського хліба (як і пражанин Є. Маланюк, якого знала особисто) і відчуття своєї дрібності (зернина маку з-поміж інших на планеті), але і загрози від «степового царя» в часі Другої світової війни і навислої небезпеки ще перед початком нової хвилі війни російсько-української (до 2014 року).

Можна припустити: нагадуючи абеткові істини про яничарство, поетеса перестерігає про ворожий підступ, що криється за солодким співом / словами, але нищить і життя і душу до основ. Закликаючи до відповідальності за свою долю, поетеса нагадує про людську гідність, яка запобігає як зневазі чужого, так і ненависті / байдужості до свого, не даючи бути сліпою на сльози інших.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Образ чужини в поезії В. Вовк набуває двох конотацій – як негативної, так і позитивної. Позитивна метафоризується через плоди *чужого саду*, що приходять у життя ліричної героїні як *дар*. Те, що стає дарунком, зміщується з полюсу чужого до освоєного і починає шануватися як квітка (прикраса) власної долі. На тлі шани до чужого увиразнено проступає любов до свого.

Чужина в негативному сенсі – *нестача*. В. Вовк ідеться найперше про *брак любові* до рідної землі, внаслідок якого своя земля стає чужою. В контексті сказаного розгорнуто тему добровільного підкорення (пасивного прийняття завойовника – т. зв. наложництва) чи війни на боці завойовника (яничарства). В таких умовах плоди поля для чужинця є не даром, а *даниною*, що сприймається ним за належне і тому зневажається згідно права сили. Нестача – це і *брак розуміння*, щоб не слухати, не чути ворожих пророцтв, солодкого чужинського голосу («співу Сирени»), почувши який забудеш і Батьківщину, і мету шляху (повернення додому).

Чужий простір є чітко окреслений як *чужа земля* (не Батьківщина), *чужий край* (куточок світу), *будинок* (оселя, що тобі не належить) і *сад* (межі відповідальності, праці, плодів; територія раювання).

Частіше українська поетеса послуговується метафорою *чужа хата*, ніж прикметниковою словосполученням *чужий будинок*. Адже чужа хата передбачає протиставлення з рідною хатою не як оселею, а як історіософською категорією: звідси і рядки Шевченка про *свою хату*, і згадка про *рідну хату* Андрея Шептицького («Як будувати рідну хату», декрет Львівського Архiepального Собору 1942 р. авторства Митрополита Андрея, Хрещеного батька В. Вовк).

У межах чужої хати поетесою виокремлено *комори чужини*, а в тих – *чуже добро* (або приховане від сторонніх очей, або нахабно і надто хамовито проголошене своїм скарбом). Оце добро – не тільки матеріальні статки, а і духовний вимір: і зовнішній, дієвий, історичний (корони, престולי, клейноди), і внутрішній (життя душі, так би мовити). Тому у поезії В. Вовк і фігурує розтоптана загарбниками людина (як духовно-тілесна єдність), яку авторка метафоризує через *чужий цвіт*. І цей чужий цвіт корелює з *квітами моєї долі*, тобто читається як протиставлення чужа доля / моя доля, а разом з тим проєктується на питання долі загалом: її залежності від ворожих пророцтв, або своєї мови (рідної формально і за сенсами), або власних відповідальних дій (до свідомої відкупительної жертви перед світом, який повільно прозріває, довго будучи сліпим на чужі сльози).

З огляду на все зазначене, мова Віри Вовк, у першу чергу, орієнтована на *застереження* від легковірності щодо ворогів, на *збереження* свого (аби не наша Україна врешті стала нашою), на містерії, в якій чужій молитві протиставлено власну, чужим коморам – свій комод, або *скриню забутих предків*, у якій найгеніальніші витвори не тільки своїх рук, а і своєї – української (не чужої!) – душі.

Ця стаття не розкриває вичерпно тему чужини / чужинки в поезії Віри Вовк і може бути розгорнута як в аспекті мистецького діалогу (алюзій, інтермедіальності) з творчістю митців-емігрантів (Є. Маланюка, Я. Гніздовського й ін.), так і спроектована на біографічні моменти, відбиті в поезії В. Вовк, для якої *чужина* була не тільки *далекою землею*, а і простором з якого краще видно велич і рани рідної України.

Бібліографічний список

- Matute Castro, A., 2015. *Das de escritura: exilio y diaspora literaria cubana (1980 – 2010)*, USA: University of Pittsburgh.
- Pollak, M. and Heinrich, N., 1986. Le témoignage, *Actes de la recherche en Sciences Sociales*, 62/63, pp. 3–294.
- Василенко, В., 2024. *Слід Антея. Українська еміграційна література другої половини XX століття: ідеї, тексти, постаті*. Київ: Дух і Літера.
- Вовк, В., 2012а. *Абеткова плетениця на карнавал*. Ріо-де-Жанейро–Січеслав–Львів.
- Вовк, В., 2012б. *Пісня Сирени*. Ріо-де-Жанейро – Львів.
- Вовк, В., 2014. *Вогонь Купала*. Ріо-де-Жанейро – Київ – Львів.
- Вовк, В., 2015. *Будова*. Ріо-де-Жанейро – Київ – Львів.
- Вовк, В., 2016. *Ластів'яче перо*. Ріо-де-Жанейро. Contraste.
- Вовк, В., 2018а. *Вселенна містерія*. Ріо-де-Жанейро: Contraste.
- Вовк, В., 2018б. *Голос іздала*. Ріо-де-Жанейро: Contraste.
- Вовк, В., 2019. *Курган*. Ріо-де-Жанейро. Contraste.
- Карабавич, Т., 2017. *Міфопоетика Нью-Йоркської групи*: монографія. Київ: Талком (Серія «Студії з україністики». Випуск XXI).
- Ревакович, М., 2005. Крізь іншу призму. Про феномен і поезію Нью Йоркської групи. *Півстоліття напівтиші: антологія поезії Нью-Йоркської групи*. Київ: Факт.
- Ревакович, М., 2012. Периферія проти центру: поетика вигнання у творчості Нью-Йоркської групи. *Persona non grata: нариси про Нью-Йоркську групу, модернізм та ідентичність*. Київ: Критика, С. 129–147.

References

- Karabovych, T., 2017. *Mifopoetyka Niu-Yorkskoi hrupy: monohrafiia [Mythopoeitics of the New York Group: a monograph]*. Kyiv: Talkom, 2017. 464 s. (Seriiia «Studii z ukrainistyky». Vypusk XXI). (in Ukrainian)
- Matute Castro, A., 2015. *Das de escritura: exilio y diaspora literaria cubana (1980 – 2010)*, USA: University of Pittsburgh. (in Español)

- Pollak, M. and Heinich, N., 1986. *Le témoignage*, Actes de la recherche en Sciences Sociales, 62/63, pp. 3–294. (in Español)
- Revakovich, M., 2005. Kriz inshu pryzmu. Pro fenomen i poeziiu Niu Yorkskoi hrupy [Through a Different Prism. On the Phenomenon and Poetry of the New York Group]. *Pivstolittia napivtyshi: antolohiia poezii Niu-Yorkskoi hrupy*. Kyiv: Fakt, 2005. 373 s. Bibliohr.: S. 366–373. (in Ukrainian)
- Revakovich, M., 2012. Peryferiia proty tsentru: poetyka vyhnannia u tvorchosti Niu-Yorkskoi hrupy [Periphery versus Center: The Poetics of Exile in the Work of the New York Group]. *Persona non grata: narysy pro Niu-Yorksku hrupu, modernizm ta identychnist*. Kyiv: Krytyka, 2012. S. 129–147. (in Ukrainian)
- Vasylenko, V., 2024. *Slid Anteia. Ukrainska emihratsiina literatura druhoi polovyny XX stolittia: idei, teksty, postati* [Antey's Footsteps. Ukrainian Emigration Literature of the Second Half of the 20th Century: Ideas, Texts, Figure]. Kyiv: Dukh i Litera. 616 s. (in Ukrainian)
- Vovk, V., 2012a. *Abetkova pletenytsia na karnaval* [Alphabet braid for carnival]. Rio-de-Zhaneiro–Sicheslav–Lviv. (in Ukrainian)
- Vovk, V., 2012b. *Pisnia Syreny* [Siren's Song]. Rio-de-Zhaneiro – Lviv. 38 s. (in Ukrainian)
- Vovk, V., 2014. *Vohon Kupala* [Kupala Fire]. Rio-de-Zhaneiro – Kyiv – Lviv. (in Ukrainian)
- Vovk, V., 2015. *Budova* [Structure]. Rio-de-Zhaneiro – Kyiv – Lviv. (in Ukrainian)
- Vovk, V., 2016. *Lastiviache pero* [Swallow feather]. Rio-de-Zhaneiro. Contraste. 54 s. (in Ukrainian)
- Vovk, V., 2018a. *Vselenna misterii* [Universal mystery]. Rio-de-Zhaneiro: Contraste. 116 s. (in Ukrainian)
- Vovk, V., 2018b. *Holos izdalia* [A voice from afar]. Rio-de-Zhaneiro: Contraste. 54 s. (in Ukrainian)
- Vovk, V., 2019. *Kurhan* [Mound]. Rio-de-Zhaneiro. Contraste. 78 s. (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 19.03.2025.

Nadiia Havryliuk

METAPHORS OF FOREIGN LAND IN THE POETRY OF WIRA WOWK

The article examines metaphors of foreign land in the poetic collections of Wira Wowk from 2012 to 2018. The poetess reads foreign land both positively and negatively. In a positive sense, foreign land is a space that protects from enemies and allows us to accept the fruits of someone else's labor (culture) as a gift, making them partially our own. In a negative sense, it refers to the lack of good: love, understanding, one's own culture, etc.

The main images of foreignness in poetry of W. Wowk are combined with spatial markers: land, garden, house, hut, pantry, chest of drawers, table (and throne). The metaphor of the garden is combined with the metaphor of a flower as life and fate. From here, W. Wowk moves on to the question of whether fate is predetermined and whether it depends on our actions or on our or enemy words. The author warns against trusting enemies («the Siren's song»), against submitting to them, against indulging in their greed, their crimes.

Within the boundaries of someone else's house, the poetess singles out the pantries of the foreign world, and in them – someone else's good (either hidden from prying eyes, or brazenly and too rudely proclaimed as her treasure). The good is not only material wealth, but also the spiritual dimension: both external, effective, historical (crowns, thrones, jewels), and internal (the life of the soul, so to speak). Therefore, in the poetry of W. Wowk, a person trampled by invaders (as a spiritual-bodily unity) appears, which the author metaphorizes through someone else's flower.

Wira Wowk's language focuses primarily on warnings against trusting enemies, on

preserving one's own, on the mystery in which one's own prayer is contrasted with someone else's, and someone else's pantry is contrasted with one's own chest of drawers or chest of forgotten ancestors, in which the most ingenious creations are found not only of one's own hands, but also of one own – Ukrainian – soul.

Key words: *metaphor, image, foreign land, poetry, Wira Wowk*